

Fašistai Šovė i Laikraščio Darbininkus

Taipgi Paleido Du Šūviu i Darbininkų Vado Kamarį

WINNIPEG, Man. — Pereito šeštadienio rytą, apie 1.30 val., ukrainų fašistai paleido du šūvius i ukrainų darbininkų laikraščio spaustuve tikslu nušauti darbininkus.

Pirmą šūvį paleido pro langą i linotipų kamarį. Nors šūvis niekam nepataikė, tačiau darbininkus smarkiai išgązdino ir priverė slėptis.

Kitas šūvis buvo paleistas per atvirą langą i linotipistą, kuris stovėjo netoli lango, bet nepataikė.

Vėliau buvo rasta 32 kalibro kulka, įsibėdusi i sieną.

Beveik tuo pačiu laiku dvi kulkos buvo paleistos pro langą i vietinio ukrainų darbininkų veikėjo Nik Dušnicki miegamąjį kamarį.

Apie tai buvo pranešta policijai, kuri pradėjo tyrinėti ir ieškoti kaltininkų.

ROOSEVELTAS RAGINA TĘSTI LINCOLNO KOVĄ

GETTYSBURG, Pa., Liepos 3.—Kalbėdamas prie naujai pastatyto paminklo priminimų 75 metai atgal įvykusių kovų šioj vietoj, kreipėsi i visą šalį ragindamas kovon, kuri šiandien prilygsta prie Lincoln kovos.

Girdi, kova veikia ta pati, tik kitą formą.

"Kartais žmonių valdžiai grumojimai paeina iš politinių interesų, kartais ekonominių, o kartais mes turime atremti juos visus kartu," jis pašakė.

Tie grumojimai, kaip jis nurodė, visuomet vieno siekia, tai yra sumušti valdžią, kuri pastatyta rūpintis žmonių gerove.

"Mes esame arti laimėjimo," tvirtino Rooseveltas.

Rytinę Japoniją Palietė Labai Dideli Potvyniai

TOKIO, Liepos 3.—Paskutiniu laiku Japonijoj prasidėjo didelis nelaimės. Šalies atsibuvusio žemės drebėjimo, rytinėj Japonijoj prasidėjo didelis liūsys. Lietus tik per porą kartų buvo laikinai sustojęs per keletą dienų. To pasekmėje slenka nuo kalnų žemė, kuri užvirto geizinkėlį ir sulaukė tarp Tokio ir Kobe miestų susisiekimą.

Hakone kalnuose liūsys išnešė Ashi ežero užtvankas ir sugadino puikiausią kurortą, kuriame vasaruoja užsieniečiai.

Nuostoliai dar neapskaičiuoti, bet numatoma, kad bus milijoniški.

JAPONŲ ARMĖJŲ ĮVYKO MAISTAS

HANKOWAS. — Gauta žinių, kad praėitą savaitę Shanghaiuje formosiečių brigadoje įvyko didelis maištas. Kaip formosiečiai, taip ir japonai užprotestavo prieš karą. Dvyliko formosiečių ir du japonai sušaudyti ir 40 suareštuota.

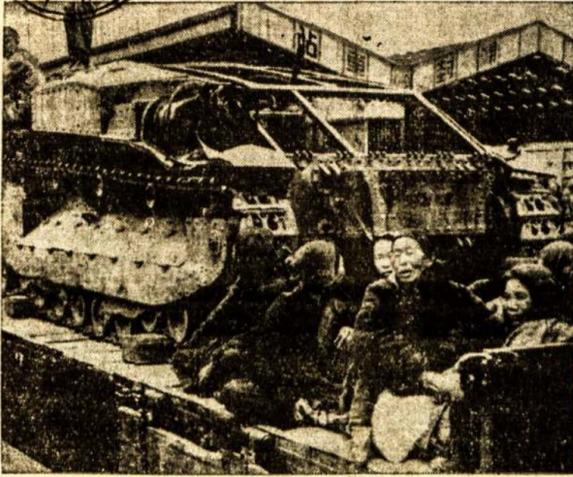
LAIVAS SU \$1,500,000 AUKSO UZPLAUKĖ ANT UOLOS

QUEBEC, Liepos 3.—Cunard linijos 14,000 tonų laivas Ascania užplaukė ant uolos švento Lauryno upėj prie Bay Island ir pasikorė.

Keleiviai išskelti. Mažens laivukai stengiasi išimti krovinį.

Šiuo laivu buvo vežama aukso už \$1,500,000.

Pramušta didelė skylė, todėl laivas pamažu skenda.

NUO KARO PAVOJAUS

Kinų moterys prekiniu traukiniu važiuoja tolyn nuo fronto Shantung provincijoj. Kartu su jomis yra vežamas japoniškas tankas, kuris pakliuvo i kinų rankas.

K. Grinius ir M. Sleževičius Ragina Lietuvius Kovoti Už Laisvą Demokratinę Lietuvą

SAKO GRAŽŪS LAISVĖS IDEALAI PAIMS VIRŠŲ

S.L.A. Seimas Pasisakė Už Atsteigimą Demokratijos Lietuvoj

SCRANTON, Pa.—Susivienijimo Lietuvių Amerikoj Seimui buvęs Lietuvos prezidentas Dr. K. Grinius ir buvęs Lietuvos ministras pirmininkas M. Sleževičius prisijungė sekantį laišką:

Laiškas

"Susivienijimo Lietuvių Amerikos Seimui.

"Jaučiame turį teisę sveikinti Jus ne tik savo, bet ir tūkstančių taip, kaip mes galvojantį ir tokią pat ideologiją turinčių Lietuvos darbo žmonių, vardu.

"Jūs, Brangūs Lietuviai Amerikiečiai, gyvenate demokratinėje laisvės krašte ir turite sukūrę didingas organizacijas, laisvai per spaudą ir susirinkimuose reiškiate savo mintis ir kovojate už geresnę ateitį, nežinant visokių praeinamų pakitimų. Mes giliai esame įsitikinę, kad gražūs laisvės ir žmoniškumo idealai turės paimti viršų ant by kokios sprespaudos. Darbo žmonių masės prieš prives pasaulį prie tūkalo ir gražaus gyvenimo.

"Mes, kaip ir Jūs, tuo tvirtai tikime; mes, kaip ir Jūs, to norime, nes tik Taisai, Tiesai ir Žmoniškumui įsiviešpatavus ir mūsų brangi Lietuva bus laisva ir tikrai nepriklausoma. Tokioj Lietuvoj mūsų žmonės sukurs savo gražią ir laimingą ateitį.

"Būkime stiprūs, darbštūs ir ištvermingi, nenusiminkime pralaimėjimų dienomis. Kovokime toliau už nepriklausomą, laisvą ir demokratinę Lietuvą!

"Drg. K. Grinius (Buvęs Lietuvos prezidentas).
"Mykolas Sleževičius."
(Buvęs Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas).

Pasibaigus ilgiam plovimams, p. Bagočius pasiūlė delegatams atsistoti ir surikti tris sykius "ura," kas ir buvo padaryta.

Tuojuo po to, Vaidyla duoda inėjimą, kad Seimas pasiųstų i Kauną Seimo sveikintojams telegramą toje dvasioj, kurioj jie Seimą sveikino. Kitais žodžiais, pareiškė, kad šis Seimas ir S.L.A. gelbės Lietuvos žmonėms atsteigtą demokratiją Lietuvoj. Inėjimas priimtas vienbalsiai, nors Klinga, Karpis ir kiti, fašistai, kaip matėsi, labai negražiai dėlto raukėsi.

VATIKANO MIESTAS.—Popiežius Pijus XI prašo Japoniją sulaukyti civilių žmonių bombardavimą.

60,000 Parašų Prieš Padlock

OTTAWA, Ont.—Birželio 29 dieną M. J. Coldwell, CCF atstovas, įteikė parlamentui virš 60,000 parašų po peticija, kad padlock įstatymas būtų panaikintas.

Tas peticijas su parašais Coldwellui įteikė delegacija, atstovaujanti Montrealo ir Toronto konferencijas prieš padlock įstatymą.

Delegacija atstovavo 214,000 Kanados piliečių.

Ministeris pirmininkas ir teisingumo ministeris buvė labai užimti, todėl delegacija su jais pasimatyti negalėjo.

Teisingumo ministeris seime pareiškė, kad ministrų kabinetas klausimą svarsto ir duos atsakymą.

Laikas panaikinti padlock įstatymą baigiasi su 8 diena liepos mėnesio.

Peticijos pas teisingumo ministerį dar vis tebeplaukia. Jis pats prisipažino, kad toms peticijomis jis galėtų užversti bent kelias raštines. Girdi, esą ir tokių, kurios reikalauja įstatymo neliesti.

K V E B E K O KOMUNISTAI KVIEČIA KOVON PRIES PADLOCK ĮSTATYMĄ

MONTREAL, Que.—Kanados Komunistų Partijos Kvebeko provincijos komitetas Dominijos dieną (1 liepos) išleido atsišaukimą i visuomenę, pasirašytą E. Dubės ir S. Ryersono, pirminko ir sekretoriaus, kuriame kviečia visuomenę kovon prieš padlock įstatymą.

Nežūrint siaučiančios trackcijos, atsišaukimas paskleistas labai plačiai.

Atsišaukime nurodo, kad Kvebeko provincijoj algos per pusę mažės, todėl reakcionieriai įvedė įstatymą, kad neduoti darbininkams organizuotis ir kovoti už geresnį gyvenimą.

ŠALE DODD LIEPOS KETVIRTO MITINGE KALBĖS J. C. HARVEY

Toronto, Ont.—Antifašistiniame mitinge, kuris įvyks Maple Leaf Gardens, liepos 4 dieną, 8 val. vakare, be buvusio Suvenytų Valstijų ambasadoriaus Vokietijai William D. Dodd, kalbės Jean Charles Harvey, liberališko laikraščio Montreale Le Jour redaktorius.

Jaučiama, kad šis mitingas bus labai didelis. Pasipiktinimas fašistų veikla, Hitlerio konsulo reikalavimais užšaukti burnas Kanados piliečiams ir nekaltėti apie Hitlerį, yra labai didelis.

Visi lietuviai, kurie tik galės, te, būtinai dalyvausite.

Naziai Ignoravo Pasauliniai Žinomos Sovietų Lakūnus

MASKVA, Liepos 3.—Gromovas, Jumaševs ir Danilinas, visam pasauliui žinomi Sovietų lakūnai, kurie prieš metus laiko iš Maskvos nuskrido per šiaurės ašigalį iki San Jacinto, Kalifornijoj, ir tuo padarė ilgiausio skridimo rekordą, šiandien sugrįžo iš Berlyne atsibuvusios Tarptautinės Aeronautikų Federacijos mitingo.

Aeronautikų federacija daugiausia pasižymėjusius lakūnus apdovanojo medaliais, kurių buvo suteikti keturi: vienas teko danų lakūnui, o kiti trys viršūn nurodytiems Sovietų lakūnams. Tačiau nazų spauda, kaip ir pernai apie dramatišką skridimą, taip ir apie lakūnų apdovanojimą neparašė nė vienos eilutės. Pažymėtina, kad naziai nieko nerašė nė apie mokslinę ekspediciją i šiaurės polių.

SOCIALIZMO ŠALYJE

95 nušimčiai SSRS balsuotojų balsavo už komunistų ir jų simpatikų bloką laike respublikų Sovietų rinkimų. O jie už komunistus balsavo todėl, kad komunistų vadovybė SSRS žmonės susikūrė naują gyvenimą. Šiame paveiksle matome grupę jaunų darbininkų beplaukiant valtėmis ir besilenktyniuojant. Visi patogumai dabar priklauso darbo žmonėms.

Kinai Smarkiai Sumušė Japonus Ne Tik Sausumoje Bet ir Yangtze Vandenyse

ATKARIAVO DU STRATEGIŠKUS MIESTELIUS

Vieną Didelį Laivą Nuskandino ir Keletą Smarkiai Apdaužė

HANKOW, Liepos 3.—Kinų kariuomenė šiandien smarkiai sumušė japonus prie Yangtze upės, virš Matongo, ir paėmė Niengmangchiao ir Tienshan strateginius miestelius. Mūšyje japonai neteko 1,700 karių, o kinai beždami japonus neteko tik 200. Kinams pergale suteikė sunkioji kalnų artilerija, kurios smarki ugnis pastatė prieš batalijonus i pavojų visam Yangtze upės sektoriuje.

Kinų orlaivynas padarė net tris labai pasekmingas atakas ant Japonijos karo laivų ties Tungliu. Praneša, kad iš penkių tenai stovėjusių karo laivų keturi yra labai apgadinti. O netoli Anking Yangtze upėj kinų orlaivynas numetė 600 svarų bombą ant japonų orlaivinešio ir su 85 orlaiviais nuskandino.

Tokių dalykų kinai japonams dabar padaro beveik kasdien. Japonų orlaiviai atakavo netoli Farnosos salos esantį Swatow, kur sužeidė amerikietį kuniga, ir Shansi provincijoj Tungkwang.

Swatowe japonai numetė virš šimto bombų ir užmušė apie 400 žmonių, kurių skaičiuje 200 vaikų.

Swatovas yra už 200 mylių nuo Kantono. Normaliai jame gyvena apie 200,000 žmonių, bet dauguma išbėgo pirmesnių atakų laiku.

FRANCIJA IR TURKĖJA KONTROLIUS ALEKSANDRETE

Antioch, Syrija, Liepos 3.—Francijos ir Turkijos armijų komandieriai šiandien pasirašė sutartį, pagal kurią abi šalys įves savo kariuomenę i Sanjako teritoriją ir ją kontroliuos kol praeis plebiscitas, kurio proga šios šalies žmonės pasisakys, ar Sanjakas turės tapti autonimiška valstybe, ar turės prisijungti prie Syrijos, kurią valdo Francija sulgy Tautų Lygos mandato.

Aleksandretė yra labai strateginė vietoj, užima 10,000 mylių plotą. Apie 40 nušimčių žmonių yra turkai. Iki karo kartu su Syrija buvo valdoma Turkijos, o paskutiniu laiku naziai stengėsi tenai gauti sau įtaką, bet francūzų ir turkų sutartis užkirto jiems kelią.

OTTAWA, Ont.—Iš pusiau oficialių šaltinių esą sužinota, kad padlock įstatymas nebus panaikintas.

Ir Vokiečiai Užgria Ald. Croft ir Day

Sako Konsulas Neturi Teisės Kalbėti Kanados Vokiečių Vardu

TORONTO, Ont.—Kadangi Hitlerio konsulas Kanadoj Windels pareiškė, jog jis 500,000 Kanados vokiečių vardu piktnasina aldermano Croft lyginimu Hitlerio su byveriu ir miesto majoro Day pareiškimu, kad miestas nemano versti Croft savo žodžius atšaukti, ar daryti prieš jį kitus žygius, Kanados Vokiečių Lyga išleido pareiškimą, primenantį konsului, kad Kanadoj demokratija ir ji apima ir vokiečius.

"Vokietijos konsulas" pareiškimas sako, "mėgina kalbėti 500,000 vokiečių ar vokiškos kilmės žmonių. Jis mano, kad jis gali naudoti prieš šios šalies vokiečius tokias pat metodus ir manevrus, kaip kad jo ponas Hitleris naudoja Vokietijoj laike r i n k imų suklastuodamas 99 nušimčius balsų savo naudai.

"Bus pravartu priminti konsului, kad jis gyvena Kanadoj, tokioj šaly, kur žmonės naudojami demokratinėmis teisėmis. Tos teisės apima ir Kanados vokiečius, kaip ir patį konsulą.

"Remdamiesi tomis teisėmis, mes pareiškiame, kad generalis konsulas neturi teisės kalbėti Kanados vokiečių vardu. Mes, Kanados Vokiečių Lyga, atmetame konsulo pareiškimą mūsų ir mūsų simpatikų vardu."

Kiek atrodo, tai konsulas bus priverstas užšaukti, nors buvo pareiškė, kad kreipsis prie Ottawos valdžios.

KITCHENER Miesto MAJORO RASA PALAIKO ALDERMANĄ CROFT

KITCHENER, Ont.—Šio miesto majoras ir dauguma gyventojų remia Toronto aldermaną Croft išsireiškimą apie Hitlerį.

Reikia atminti, kad 70 nuoš. šio miesto gyventojų yra vokiečiai.

Čamberlenas Pateisina Fašistų Užpuolimus Ant Anglijos Laivų

LONDONAS, Liepos 3.—Anglijos ministras pirmininkas Čamberlenas, kunigaikščio Buccleuch'o namuose, Ketteringe, pasakė smarkią kalbą, kuri skaitoma atsakymu kritikuojančioms valdžiai dėl nedavimo Anglijos laivams ginkluotos protekcijos Ispanijos valdžios uostuose.

Čamberlenas nurodė, kad jau tūlas laikas atgal Anglijos valdžia perspėjusi visus laivų savininkus, jog pilna protekcija suteikiama tik tuomet, kada laivai esti atvirose jūrose. O kada jie įplaukia i teritorinius vandenius, kur vyksta kovos, Anglija tokiems laivams neada jokios ginkluotos protekcijos. Esą ginkluota protekcija Anglija i-trauktų i karą.

Vieną ką ji pajėgianti padaryti, tai protestuoti. Protestavusi keletą kartų ir prieš Franką, bet pastarasis Anglijos pasiuntiniui pasiteisino, jog neturėjęs tikslo Anglijos laivus bombarduoti, bet tai įvykė tikrai del jų "neįžiūrėjimo."

Taip pat nurodė, kad tie laivai i Ispaniją plaukia del didelių pelnų, tai valdžia už juos neat-sako. Kitaip sakant, Čamberlenas nurodė, kad fašistai gali skandinti Anglijos laivus ir už tai jiems Čamberlenas nieko nesakys. Viena ką jis norėjo pasakyti, tai kad tą žinotų ir jo kritikai.

OTTAWA, Ont.—Parlamentas peticijas panaikinti padlock įstatymą atmetė todėl, kad nebuvo adresuojamas parlamentui ir be maldu.

Lietuvoje

RYTPRŪSIUOSE NAIKINAMI LIETUVISKI VIETOVARDŽIAI

Kaunas.—Birželio 5 d. Rytprūsių provincijos oberprezidento įsakymu paskelbtas gana ilgas sąrašas kaimų ir valsčių pavadinimų, kurie turi būti kitaip vadinami. Pakeičiamųjų vietovardžių dauguma, pačios vokiečių spaudos tvirtinimu, atsiradusi XV, XI ir XII šimtmečiuose. Jie esą liekana tuo metu Rytprūsiuose apsigyvenusių svetimšalių, kurie toms vietovėms suteikė pavadinimus. Svetimšaliai dabar esą susilieję su vokiečių tauta. Pavadinimai, kurie pirmiau turėjo prasmės, dabar pasidarę tokie "negražūs" ir "sunkūs", kad, esą, galima nusilaužti liežuvį. Esą sunku pakeičti, kad XX amžiuje vietovardžiai taip aiškiai kalbėtų apie istorinę praeitį, "svetimšalių" įtaką ir jų kraujo negrynumą.

Tvirtinimas, kad lietuviai Rytprūsiuose esą ateiviai ir kad ten jie atsirado po marių, kai vietinių gyventojų dauguma išmirusi, nėra mokslo įrodymas. Mūsų žiniomis, Rytprūsiuose lietuviai gyvenę iš seno, ir tame krašte ateiviai yra ne jie, o kiti. Suprantama, kad jie gyvendami savo krašte, ir vietas pavadino lietuviškai.

Dabar gražūs, reikšmingi seni vietovardžiai kultūros sumetimais panaikinami. Pilkalnis pavadintas Šlosbergu, Vilkaviškis—Wildhegen, Skatikiai—Kattikenu, Baltrušaičiai—Balzerhoe-fenu, Bublaukis—Argenfurtu, Stalupėnai—Ebenrode, ir panašiai.

Rašoma, kad netolimoje ateityje bus pakeisti ir ežerų bei upių pavadinimai. Tuo būsiąs įgyvendintas senas Rytprūsių gyventojų noras — "vokiškuose Rytprūsiuose—vokiški vardai."

Ar kultūriniai sumetimai, ar nedraugiškumas visam, kas lietuviška, bus sukėlė norą pakeičti vietovardžius, lai sprendžia kiekvienas pats. Mūsų nuomone, Rytprūsių gyventojai dabar lygiai gražiai turia vietų pavadinimus, kaip juos tarė jų būčiai praėjusiuose šimtmečiuose.

ATVYKO IŠ BRAZILIJOS "KARIAUTI" SU LENKAIŠ

Kaunas.—Brazilijoje, Kampino mieste, prie geležinkelio tarnavo broliai Antanas ir Vaclovas Cesnai. Sužinoję apie Lenkijos ultimatumą Lietuvai, abu Cesnai, metę tarnybą sugrįžo Lietuvon. Sakosi, kad važiuavę kariauti su Lenkija. O dabar, kai del jų karo niekas nekalia, juodu kreipiasi į geležinkelio valdybą ir prašo duoti tarnybą.

Atrodo, kad tie vyrukai sutapatę nebologą progą į tarnybą. Tik klausimas ar kas jais patikės.

JONISKYJE STATYS NAUJĄ GELEŽINKELIO STOTĮ

Joniškis.—Kadangi Joniškio geležinkelio stoties trobesiai nepu-ve, o be to, kaip pastebima, kad Joniškio stotis turėtų būti reprezentacinė, tai yra nustatyta dar šiemet pradėti statyti stoties trobesius.

Inspekcinė geležinkelio komisija apžiūrėjo ir vieta stotiai statyti. Vietos gyventojai pageidauja, kad stotis būtų statoma arčiau miestelio.

VIENOS DIENOS NELAIMINGI ĮVYKIAI KAUNE

Kaunas.—Birželio 14 dieną Kaune, atėjęs į svečius pas vieną moterį nusiošė profesorius Pr. Brenderis. Šovėsi į galvą ir šūvis buvo mirtinas.

Antra savižudybė įvyko Šančiuose. Čia pilietis J. Gasiūnas buvo susitaręs su viena mergina tuoktis. Buvo jau ir susižadėję, bet nuotaka žiedus gražino ir tuoktis atsisakė. Del tos priežasties Gasiūnas nuėjo pas svaigintą ir tenai paleido šūvį sau į krūtinę. Gasiūnas tuojau mirė.

Šančiuose prie turgavietės motociklas parbloškė vieną moterį ir smarkiai pritrenkė. Buvo išaukta greitoji pagalba, bet kol atvyko, moteris buvo jau atsigavusi ir nuėjo namo.

KAIP RŪPINASI PALANGOS PADEGĖLIAIS

Palanga.—Birželio 10 dieną įvyko padegėliams šelpti vykdymo komiteto posėdis, kuriame buvo paskirstytos aukos tokiems

padegėliams, kurie del kuklumo ar del kitų priežasčių patys į komisiją nesikreipė, bet tikrumoje kenčia didelį vargą.

Ties autobusų stotimi jau baigiamos statyti dvi vasarinio tipo halės, kuriose iš viso bus 29 krautuvės. Komitetas tas krautuves jau paskirstė padegėliams—prekybininkams, duodamas 16 krautuvių lietuviams ir 13—žydams. Iš viso prašytojų buvo 40. Vienos krautuvės nuoma mėnesiui nustatyta 30—60 litų, žiūrint patalpos didumą. Tą nuomą savivaldybė leis sumokėti vėliau ir negalintiems dalimis.

Raudonojo kryžiaus maitinimo punktus jau nebeveikia. Labiau skurstantieji padegėliai gauna pinigines pašalpas, o didesnė dalis jau susirado sau darbo ir patys išsiverčia. Iš vienos kitos vietos dar tebegaunamos aukos. Didelę paramą sudarė iš Kauno atsijusi rūbų siuntiniai.

Iki šiol iš visuomenės gauta 35,000 litų aukų ir valdžios paskirtoji 50,000 litų pašalpa. Visuomenės suaukuotieji pinigai išdalinti padegėliams, o iš valdžios paskirtųjų statomos salės, o jei liko, iš tų bus pastatyti padegėliams barakai.

SMETONA SAVO VARDINŲ PROGA ATLEIDO SAVO KONKURENTAMS

Kaunas.—Birželio 12 dieną, švento Antano dienos proga, jaunlietuviai surengė Smetonai vardines. Iškilmės įvyko Valstybės teatre. Ta proga, nuo savo artimųjų tautininkų gavo daug pasveikinimų ir linkėjimų. Už tai ir jiems šiuo tuo atsimokėjo.

Kaip žinia, 1934 metais, birželio 7 dieną, Voldemaras su savo sėbrais buvo suruošęs pučą, kuris nepavyko. Už tai buvo nubauta daug karininkų. Dabar Smetona atsiminė tuos pučinius ir malonės aktu sugrąžino nekuriems karininkams atimtus laipsnius. J. Gražuliui gražintas pulkininko leitenanto laipsnis, P. Paragui ir J. Spokevičiui gražinti aviacijos majorų laipsniai. Be to, gražintos teisės buvusiam leitenantui Stepiui Gerdziūniui. Keturiem asmenim gražinti puskarininkų laipsniai ir penkiems kaliniams dovanotos likusios baudmės.

KIEK KAINUOS MOTORIZUOTI PONAI

Kaunas.— Policijos departamentas išsiuntinėjo apskričių viršininkams aplinkraščių, kuriame rašoma, kad Finansų ministeris leidęs nuo šių metų sausio 1 dienos iš valstybės išdo mokėti apskričių viršininkų ir policijos tarnautojų susisiekimo priemonėms išlaikyti tokias mėnesines normas: 1) vienam automobiliui su šoferiu 550 litų, 2) porai arklų su vežimu be vežėjo 250 litų, 3) vienam arklui su apšarvavimu 105 litus.

Vadinasi, Lietuvos visuomenė kiekvieno apskrities viršininko ir nuovados viršininko motorizacijai turės tiek išmokėti kiekvienai metai, kad užsiemę galima būtų įsigyti puikų automobilį. Nes 550 litų į mėnesį, reiskia netoli po šimtą dolerių.

TYLIAI LIKVIDAVO ISKILMINGAI ATIDARYTĄ KLŪBĄ

Kaunas.— Pernai "Inkaro" fabriko vadovybė visiems paskelbė, kad Vilijampolėje steigianti darbininkams kultūrinį klubą, kurį pasižadėjo išlaikyti. Tačiau pažadai nebuvo ištesėti. Klubas nebuvo aprūpintas net kuru ir šviesa, o taip pat biblioteka ir kitais dalykais. Šiomis dienomis tas klubas jau uždarytas. Naujam klubui steigti buvo sukviestas Vilijampolės pramonės įmonių savininkų pasitarimas. Norėję tautos būdų įsteigti naują klubą. Darbo rūmai buvo pasižadėję paremti, bet įmonių savininkai atsisakė klubo išlaikymui po 15 litų per mėnesį, nes jie turį ir taip daug įvairių mokesčių. Tokiu būdu Vilijampolės darbininkai kaip buvo taip ir pasilikę be kultūrinės įstaigos.

NUZUDE KRETINGISKI ŽUVŲ PREKYBININKĄ

Kretinga.—Birželio 10 dieną kretingiškis žuvų pirklys Pintė vyko iš Kretingos į Klaipėdą parvežti Kretingos žydams žu-

vies. Kretingos gyventojas Vincas Mileris prašęs Pintę, kad jį, Milerį pavėžintų. Pintė sutikęs ir abu išvažiavę į Klaipėdą. Bevažiudamas Pintė užnigo. Tada Mileris kažkokiu įrankiu Pintę užmušė, nuo užmuštojo pagrobė 90 litų, lavoną paslėpė krūmuose, arklį su vežimu parvarė, o pats sugrįžęs į Kretingą už 5 litus suvalgė ledų.

Mileris areštuotas. Jis jau anksčiau buvo baustas už plėšikavimą ir neseniai paleistas iš kalėjimo.

ISDEGĖ 6 HEKTARAI JAUNO MIŠKO

Kaunas.—Birželio 10 dieną Aukštosios Parėnės girininkijos jauname Rokų miške kilo gaisras, sunaikindamas apie, 6 ha miško. Gaisras užtruko apie vieną valandą laiko. Užgesintas vietos gyventojų pagelba.

MOKSLEIVIŲ OLIMPIADA

Kaunas.—Birželio 10 dieną Kauną suvažiavo per 1,000 įvairių Lietuvos gimnazijų auklėtinų, kurie buvo laimėję pirmąsias gimnazijos apygardų varžybose. Kaune turėjo paeisėti, kas iš tų apygardų privalo turėti pirmąsias vietas.

Varžybos įvyko skaityme, deklamavime, bėgime, tautiškų šokių šokime ir šiaip įvairiame sporte. Deklamavime laimėjo Kauno "Aušros" gimnazija, o tautiškų šokių šokime pirmą vietą laimėjo Prienu gimnazistės, antra marijampolietės, trečią panevėžietės ir ketvirtą biržietės.

K. Kilikevičius

Pirmas Mano Maršrutas Po Kanados Lietuvių Kolonijas

(Pabaiga)

Pas Draugus-es Windsoriečius

Po susipažinimo ir pasidalinimo organizacinio darbo patirmais su draugais-ėmis westoniečiais, gegužės 21 d. ankstyvą rytmetį traukiu į Toronto autobusų stotį. Gražus pavasarių rytmetis. Pirmiesiems užtekėjusios saulės spinduliams įspūdingai apšviečiant Toronto didnamiai ir apytuštes gatves, aš pasiekiu autobusų stotį. Čia palauksiu apie pusvalandį per stoties patalpą nuskamba skardus balsas, pranešantis, kad autobusas išsėna link Windsorio. Keliolika keleivių skubiai susėdome į naujovišką patogią pruoštą autobusą. Kaip bematant jau ir užmiestyje.

Gera! paruoštu keliu autobusas uždamas traukia pietų šalin. Apylėkė savo gražiais gamtiniais vaizdais žavi keleivius. Čia pravažiuojam gražius ūkius, jų trobesiai daugumoje miestiki, paskendę įvairiuose medžiukuose. Daug sodų. Bendrai, ši apylinkė savo gražumu pralenkia visas kitas mano pravažiuotas Kanados apylinkes. Apylinkė esanti netoli vienas kito didesni ar mažesni miestai ar bažnytkiemiai. Sprendžiant sulyg gražiai augančių javų ir daržovių, šios apylinkės laukai savo derlingumu neatsilieka nuo derlingųjų Manitobos provincijos laukų.

Windsorio Lietuviai ir Pasitari-mai su Jais

Windsore gyvena apie 30 lietuvių. Bemaž visi progresyviai darbo žmonės. Organizaciniam darbe, del mažo lietuviško skaičiaus, nėra didelio lietuviško veikimo. Dalis lietuvių veikia tarptautinėse organizacijose, bei su kitataučių ateivių organizacijomis.

Pragyvenymo vyriausias šaltinis—automobilių gamybos fabrikuose uždarbiai. Dirbantį parūpą laiką gali pasiturinčiai pragyventi, bet visa bėda tame, kad darbai daugiausia sezoniniai.

Cia gyvuoja ALDLD 21 kuopa, tai vienintelė Windsorio lietuvių organizacija. Jos iniciatyva buvo sušaukta vienas bendras Windsorio lietuvių susirinkimas, kur dalyvavo apie 25 darbininkai-ės. Susirinkimas prae į d. draugišką nuotaiką, tik gal kiek stokavo diskusinių nuomonių kėlimo. Kitas susirinkimas šauktas ALDLD 21 kp. narių bei simpatikų, kur dalyvavo keliolika draugų ir draugių. Šiame susirinkime perdiskusavus praeties veikimą ir padarytas nekurias klaidas bei pasireiškusias nesutikimus visi dalyvaujantys pavyzdinčiai susitarė veikti bendrai. Čia pat įstoję į ALDLD keturi nauji nariai ir vienas žadėjo vėliau įstoti į mūsų organizaciją.

Windsorio Lietuviai ir Pasitari-mai su Jais

Po apie aštuonių valandų kelionės pasiekėme gražų parubėžio ir Kanados automobilių gamybos apie 102,000 gyventojų miestą Windsorą

Stotyje pasitiko mane senas mano pažįstamas drg. Ch. Marcinukas, žinomas windsorietis veikėjas drg. L. Svirplius ir kitas draugas, kurio pavardę mano atmintis neprisimena. Iš stoties nuvykome pas dd. Svirplius. Čia susipažinau su d. P. Urboniute, detroitietė, žinoma gera aktyvistė mūsų judėjime, taipgi su draugiškais ir nuosirdžiais mūsų judėjimui d. Svirpliene ir jg nepaprastai gambia dukrele drg. Svirpliai gyvena pasiturinčiai. Turi nuosavus namus.

Vėliau teko susipažinti su plačiai žinomu Kanadoje ir Suvienytose Valstybose mūsų spaudos bendradarbiu drg. PETRU Pergelėnu. Jis nuosirdus darbininkiškos spaudos rėmėjas turinčiais vertimais ir savais kūriniais. Kanadiečių laikraščio, pirmiau "Darbininkų Žodžio", dabar "Liaudies Balsas" retai galima rasti nors vieną numerį, kur nebūtų tilpę jo įdomių vertimų ar politinių straipsnių, bei kas nors iš daliosios literatūros. Jis ir dabar, apart nuolatinio bendradarbiavimo "L. Balse", dar užsikinęs duoti lietuvių literatūrai vieną iš įdomiausių

LIETUVOS DAILININKAI SVARSTĖ IŠPANIJOS KLAUSIMĄ

Kaunas.—Birželio 13 dieną Kaune atsibuvo Lietuvos dailininkų sąjungos susirinkimas, kuriame darydamas savo pranešimą sąjungos pirmininkas Vizgirda pažymėjo, kad žurnalas "Vanguardia Postal" Barcelonoje paskelbė tarptautinį karikatūros konkursą tema: "Kova su fašizmu už ispanų tautos ir visos žmonijos laisvę."

Geriausiems karikatūristams bus teikiamos premijos, o jų darbai išstatyti žymiausiose Europos sostinėse. Iš tų parodų pelnas bus skiriamas Ispanijos našlaičių šelpimui.

Ką darys Lietuvos dailininkai nepasakė, tik paskelbė, kad teiks visas informacijas.

SIMTAS DARBININKŲ STOJO UŽ VIENĄ

Kaunas.—Šiomis dienomis mechaninėje tekstilės audykloje "Boston" be jokios kaltės buvo atleistas vienas darbininkas, kurį visi to fabriko darbininkai buvo išsirinę jų reikalus atstovauti pasitarimuose su samdytoju. Atleistas darbininkui buvo išmokėta kompensacija.

Visi kiti fabriko darbininkai, kurių yra apie 100, fabrikantui pareiškė protestą ir nustojo dirbti. Vėliau fabrikantas darbininkams įsakė pasitraukti iš fabriko.

Vėliau tų darbininkų atstovai kreipėsi į Kauno miesto darbo inspekciją, kad likviduoti šį konfliktą.

ris savo karu pavėžino ligi autobusų stoties, iš kur apie vidurnaktį sėdau autobusan ir aplėdau draugus windsoriečius nespėjęs nė padėkoti kaip kuriems draugams už draugiškumą ir vaisingumą laike dviejų dienų mano buvimo Windsore.

Pas Draugus-es Hamiltoniečius

Gegužės 24 d. anksti ryte pasiekiau Hamiltoną. Išlipęs iš autobuso imuosi užrašų knygelę ir ieškau pageidaujimų antraščių, bet, ant nelaimės, nesurandu. Žinodamas poros lietuvių pavardes puoliausi prie miesto gyventojų sąrašo, kur atradau pageidautus d.d. Doveikų ir Galdikių antraštas.

Pirmiausia susirandu d. Galdikių namus. Galdiko nerandu namie. Jis išvykęs hamiltoniečio Cesnos laidotuvėna. Po valandėlės sugrįžta. Susipažįstame. Tai draugiškas ir nuosirdus mūsų judėjimui žmogus. Jis praneša kad mirė lietuvis d. Grigienė, kurios laidotuvės įvyks sekančią dieną, taipgi vienas lietuvis d. Matiukas randasi mirties patale. Hamiltono lietuviai pergyvena tragišką momentą.

Pasikalbėjus su d. A. Galdiku vėliau nuvykstame pas Doveikus. Namie randame tik Doveikienę besidarbuojančią namų ruošos darbe. Draugė Doveikienė jau man žinoma iš jos rašinių spaudoje. Tai gabi draugė, tik gaila, kad paskutiniu laiku gyvenimo aplikybės truputį ją atitraukė nuo bendradarbiavimo mūsų spaudoje. Kiek numatoma, tai jeigu draugė politiniai lavintųsi, tai gali likti viena iš žymiausių lietuvių moterų veikėjų mūsų judėjime. Bendro prasileidimo turi pakankamai, tik gal kiek stokuoja politinių žinių, bet jų įsigijimas jai nebus sunkus, nes politinius klausimus imasi diskutuoti ir gana brandžiai mintį reiskia.

Vėliau sutikau jau anksčiau pažintą drg. Doveiką. Bendrai tariamės susisaukti Hamiltono lietuvių pasitarimą. Visi susėdę į d. Doveikų karą atlankome keletą lietuvių namų, bet pasekmės prastos. Mat, tuo laiku vyko dvejos laidotuvės ir kiek vėliau prisidėjo ir trečios, tai 30 lietuvių gyvenanti Hamiltone, visi buvo užsiėmę su suteikimu paskutinio patarnavimo savo buvusiesiems draugams.

Nepavykus susaukti platesnį pasitarimą vakare vistiek susirinkome keletas lietuvių ir pravedėme organizacinį pasitarimą. Dalyvaujanti pasitarime draugai ir draugės žadėjo galimai darbuotis ir imtis ant savo pečių nors mažą dalelę darbininkiško judėjimo atsakomybės ir su kitais savo klaniniais broliais žygiuoti pirmyn beorganizuojant darbo žmones už progresą.

Ačiū draugams Galdikams ir Doveikams už draugišką priėmimą ir suteiktą pagalbą. Ant rytojaus aplėdau Hamiltoniečius.

Prieš išvažiuojant iš Hamiltono nutariau dalyvauti tą dieną vykusiame velionies d. Grigienės, iš Delhi, laidotuvėse. Po laidotuvių nutariau tiesiai nu karpai traukti pėdas link Toronto.

Kelionė pavyko gerai. Paėjus apie valandą laiko pavijo gerasirdis pravažiuotojas, kuris pavėžino apie 20 mylių, ji gam išsisukus iš kelio link Toronto pavijo antras, kuris parvežė Torontan. Tuomi užbaigiau lietuvių kolonijų atlankymą trečiu kartu pasiekdamas Torontą iš trečios skirtingos pusės.

Maršruto Užbaigimas

Paskutinės maršruto dienas praleidau Toronte. Šiame laikotaryje teko nuodugnai susipažinti ne tik su lietuvišku judėjimu, bet ir su tarptautiniu. Teko dalyvauti kelete lietuvių organizacijų komitetų posėdžių ir susirinkimų. Taipgi ačiū draugams torontiečiams, ypatingai draugams Jakavyčiams ir d. Pov. Pajuodžiui už suteiktą patogios poilsiui vietos ir už bendrą draugų nuosirdumą, kas davė man gerą progą baigiant maršrūtą atsikvėpti, kad pargrįžus į savo "tėviškę" Montrealą galėčiau iškart imtis organizacinio darbo, įgytuosius kitose kolonijose patirimus realizuoti gyvenimam.

Po dvylikos savaičių išbuvimo maršrute, atlankymo keliolikos Kanados lietuvių kolonijų, po dalyvavimo keliasdešimtyje lietuvių susirinkimų bei pasitarimų su kolonijų lietuviams, birželio 6 di vėlyvą vakarą palydint skaitingam būriui draugu to rontiečių ir kartu grįžtant iš ekskursijos keletui montrealiečių aplėdau paskutinę ir politiniai svarbiausią lietuvių ir bendrai tarptautinio judėjimo centralinę koloniją Torontą.

Birželio 7 d. ryte pasiekiam

Birželio 7 d. ryte pasiekiam

KARTAIS SPORTAS VIRSTA "KARU" Paveiksle matome ant neštuvų nešančią vieną iš lošėjų, sunkiai sužeistą, kuomet kitas lošėjas uždavė jam per koją su "pagaliu." Tas įvyko Brooklyne, laike rungtynių tarp Cincinnati Reds ir Dodgers.

G. N. Vertė PETRAS

Tarptautinės Brigados Stovykloj

Vakar aš atsiveikinau su buvusiu 15-tos brigados vadu, pulkininku Vladimiru Kopiku, politiniu emigrantu iš Jugoslavijos. Tuo pačiu laiku aš susipažinau su naujuoju brigados vadu, Asturijos mūšių veteranu, kurio vardo aš negaliu paduoti del tam tikrų priežasčių. Jis pabėgo iš fašistinės teritorijos, kurioje gyvena jo artimieji giminių ir tėvai.

Kopikas išvažiuoja po 16 mėnesių dalyvavimo fronto mūšiuose. Jam yra reikalingas būtinai ramus atilgis ir del tos priežasties jis nuskirtas prie kito atsakančio darbo. Jis išreiskė gylį džiaugsmą savo papėdininku. Jis linksmas, kad naujas Tarptautinės brigados vadas yra ispanas. Tarptautiniai savanoriai stengėsi ir dirbo už įgyvendinimą to nuo pat savo atvykimo į Ispaniją su tikslu pagelbėti kovoje prieš fašistus.

Reikšmė Tarptautinės brigados liaudiškoji armijoj ypatingai pasireiškia dabartiniu laiku. Kiekvienas pripažįsta reikšmę tarptautinio solidarumo ispaniškai laudžiai, kuri faktiniai mato, kad ji nėra viena kovoje už pasaulio išliuosavimą nuo fašizmo.

Po pasikalbėjimo su Kopiku ir jo papėdininku aš buvau nustebintas panašumu jų praeties gyvenimui. Abu buvo pasodinti į kalėjimus už kovą demokratiškim naudai. Abu buvo progresyviai judėjime apie dvidešimtį metų. Abiejų gyvybė keletą sykių kabojo tik ant plauko. Abu įsitikinę į Ispanijos liaudies pergalę. Kopikas tvirtu sudėjimu vyras, 44 metų amžiaus, buvo pamainytas 10 metų jaunesniu asmeniu už jį. Bet visviena, ispaniškas karas greitai sendina žmones. Jo papėdinis mažai ką atrodo jaunesnis už patį Kopiką.

Aš užklausu Kopiko, kokia jo nuomonė apie reikšmę Tarptautinės brigados Ispanijoj. Jo atsakymas buvo paremtas 16 mėnesių vadovavimu 15-tai brigada, į kurią įeina amerikoniškas batalijonas vardu Washington-Lincolno, anglų batalijonas, kanadiečių Mackenzie-Pa-

Montrealą. C.P.R. stotyje užbaigiau savo maršruto paskutinę tarp miestinių kelionių 5717-tą mylią.

Kaip savo uždavinį maršrute atlikau, liekasi spręsti kolonijų draugams ir draugėms, taipgi ateities parodys, bei duos tuo klausimu atsakymą. Kas liečia mane, tai po maršruto jaučiuosi igijęs daug svarbių ir būtinai reikalingų įsigyti organizacinio darbo patyrimų. Už tai kolonijų draugams, maršrūtų bei organizacijų komitetams ir pavieniams draugams ir draugėms reiškiu nuosirdžiausią prolektarą ir š k a A C I U. Jūsų nuosirdi kooperacija ir teikta pagarba man esant maršrute nebus užmiršta. Aš skyrėsiu nuo Jūs su vienu ir didžiausiu troškimu, kad mūsų pasidalytieji organizacinio darbo patyrimai nenuėitų veltui, kad tais patyrimais naudojantis mes galėtume išauginti vieningą, tvirtą ir lankstų mūsų darbininkišką judėjimą kovoms prieš kapitalizmą, besivelkantį fašistinę valdymo formą, už taiką, progresą ir demokratiją, už laisvę, laimingesni ir turtingesni gyvenimą darbo žmonėms.

Montrealą. C.P.R. stotyje užbaigiau savo maršruto paskutinę tarp miestinių kelionių 5717-tą mylią.

Kaip savo uždavinį maršrute atlikau, liekasi spręsti kolonijų draugams ir draugėms, taipgi ateities parodys, bei duos tuo klausimu atsakymą. Kas liečia mane, tai po maršruto jaučiuosi igijęs daug svarbių ir būtinai reikalingų įsigyti organizacinio darbo patyrimų. Už tai kolonijų draugams, maršrūtų bei organizacijų komitetams ir pavieniams draugams ir draugėms reiškiu nuosirdžiausią prolektarą ir š k a A C I U. Jūsų nuosirdi kooperacija ir teikta pagarba man esant maršrute nebus užmiršta. Aš skyrėsiu nuo Jūs su vienu ir didžiausiu troškimu, kad mūsų pasidalytieji organizacinio darbo patyrimai nenuėitų veltui, kad tais patyrimais naudojantis mes galėtume išauginti vieningą, tvirtą ir lankstų mūsų darbininkišką judėjimą kovoms prieš kapitalizmą, besivelkantį fašistinę valdymo formą, už taiką, progresą ir demokratiją, už laisvę, laimingesni ir turtingesni gyvenimą darbo žmonėms.

Vakare aš turėjau pasikalbėjimą su naujuoju Tarptautinės brigados vadu. Jis papasakojo man savo gyvenimo istoriją. Dabar aš galiu pasakyti tiek, kad jis buvo organizatorius progresyvio judėjimo bėgyje 14 metų, kad jis buvo patekęs į fašistų rankas Asturijoj, bet gelbimas savo draugu pabėgo iš fašistinio kalėjimo.

Generolas de Liano per radio žadėjo gerą atlyginimą už su gavimą šio pavojingo antifašistinio, bet jam pasiekė prasiskverbti į liaudiškos Ispanijos teritoriją.

SA L U D !

Dalis masinio protesto mitingo Vancouver mieste, kuriame dalyvavo 15,000 žmonių, kad išreikšti protestą prieš politijos brutalumą išmetant bedarbius iš pašto namo, nes daug bedarbių buvo sunkiai sužeisti.

Pranešimai

Montreal, Que.

Siuvėjų Susirinkimas
A.C.W. of A. 242 lokalo narių dvisavaitinis susirinkimas įvyks liepos 6 dieną, 7 val. vakare, 7 Prince Arthur St. W.

Draugai ir draugės, siuvėjai ir siuvėjos! Dalyvaukite šiame susirinkime, nes turėjome aptarti rinkimų klausimą, pikniko, loterijos ir kitus klausimus.

Lokalo Komitetas

Motery Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad ateinančią penktadienį, liepos 8 dieną, 8 val. vakare, frontenac salėje, 2114 Frontenac, įvyks ALD LD 47 kuopos moterų skyriaus susirinkimas.

Šiame susirinkime bus svarbių reikalų išduota, ir pasitarimų. Kviečiame visas Montrealo moteris atsilankyti.

Mot. Skyriaus Komit.

Winnipeg, Man.

Susirinkimas

Pirmadienį, liepos 11 dieną, 7.30 val. vakare, 215 Selkirk Ave., Winnipeg, įvyks Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. septintos kuopos susirinkimas.

Kadangi šis susirinkimas bus pusmetinis, tad visi nariai ir narės prašomi atsilankyti. Bus išduotas pusmetinis raportas ir svarstoma daug kitų svarbių tarimų.

Kuopos Valdyba

Windsor, Ont.

Piknikas

ALDLD 21 kuopa drauge su Rusų Maxim Gorkio Klūbu ruošia pikniką. Piknikas įvyks sekmadienį, liepos (July) 10, Emerys Beach, prie St. Cair ežero. Puiki vieta, puikios maudynės. Graži, įvairi programa susidedanti iš įvairių žaislų ir pasiilksminių. Turėsim įvairių užkandžių ir gerimų. Kurie neturi karų, tuos trokai nuvežti nuo rusų svetainės, 1220 Drouillard Rr., E. Windsor, nuo 12 val. iki 2 val. po pietų. Kaina už "Round Trip" 20 c., vaikams 10 c. Įžanga į pikniką veltui. Kelrodys: Iš kur nevažiuotum imk "King Highway No. 39" ir važiuok iki Emerys Beech Hotelio. Ten pat pažėrėte piknikas.

Visus apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti į mūsų pikniką.

Rengimo Komisija

Anglija Su Francija Vėl Spaudžia Čekoslovakiją

PRAGA, Liepos 3.—Anglijos ir Francijos ministrai Čekoslovakijai praeitą šeštadienį lankėsi pas Čekoslovakijos ministerį pirmininką Hodžą ir jam nurodė, kad atidėliojimas derybų su Čekoslovakijos vokiečiais vedąs prie naujo krizio su Vokietija.

Šio naujo spaudimo priežastis yra ta, kad Čekoslovakijos valdžia iki šiol nieko neatsakė į mėnuo laiko atgal paduotą nazių momerandumą, reikalaujantį sudėtis autonomijos. O vidaus reikalų ministeris Černy pareiškė, kad Čekoslovakijos valdžia suteiks tautinėms mažumoms reikiamas teises, bet neduos jokių koncesijų, kurios pažeistų šalies nepriklausomybę.

Komotau mieste sudetų partija suruošė kontra-demonstraciją prieš Čekoslovakijos sakalus. Susirinkime kalbėjo pats Henleinas, kuris džiūgavo, kad jam pavykė pirmą nerekšmingą sudetų rasinę grupę pertransformuoti į kartinį Europos politikų akmenį.

Tarptautinis Piknikas Iykyk Liepos 10 Diena

TORONTO, Ont. — Metinio įvairių organizacijų tarptautinio pikniko rengėjai praneša, kad liepos 10 dieną į garsųjį finų darbininkų kurortą susirinks keilolika tūkstančių darbininkų. Niekad pirmiau prie pikniko rengimo nebuvo prisidėję tiek daug organizacijų, atstovaujančių įvairias amatų ir progreso šakas.

Piknike visą laiką griez keli orkestrai, bus įvairių pramogų, užkandžių, sporto ir kitų žaidimų. Kalbės pasižymėję kalbėtojai, tarp jų ir garsioji amerikietė, močiuė Bloor.

Ši amžiumi sena, bet darbininkų klasės fronte darbais energinga senelė yra žinoma visam Amerikos kontinentui, tad tik dėl jos apsimoka nuvykti į milžinišką darbininkų festivalį.

Rengėjai organizuoja tinkamas nuvažiavimų priemones, kurias už mažą kainą bus galima rasti prie kiekvienos darbininkiškos svetainės.

Lietuviai pasižymėkite savo kalendoriuose, kad liepos dešimtoji diena yra svarbiausia Toronto darbininkams diena. Žinokite, kad toje dienoje jums bus gera proga pasigrožėti gamtos gražumu, darbininkų organizacijų stiprumu, sportu, taip pat susitiksite pasižymėjusią veteranę, kuriai po jos mirties bus statomi paminklai ir jos gyvenimas plačiai minimas istorijos lapuose. Tad rengitės prie tos dienos, kuri pasiliks atmintyje kaip didelis istorinis įvykis.

Rep.

Trečio Rajono Kuopoms ir Pavieniams

WINNIPEG, Man. — Draugai ir draugės! Tur būt visiems jums žinoma, kad balandžio 24 dieną įvykusioj ALDLD Trečio Rajono konferencijoj visų kuopų atstovai pasisakė už Kanados Lietuvių Kongreso šaukimą. Tad dabar noriu pastebėti, kad jau laikas prie to rengtis ir vispasiškai paremti, kad ant traukis Kanados Lietuvių Kongresas visu šimtu nuosimčių būtų pasekmingas.

Todėl ALDLD Trečio Rajono Komitetas atsikreipia į visas rajone esančias kuopas ir pavienius narius, kviesdamas stoti darban. Kur tikėtis randasi bent kokia draugija, arba šiaip lietuvių grupelė, kongreso klausimą diskutuokite susirinkimuose ir per spaudą ir kooperuokite su rajono komitetu, kad bendromis jėgomis būtų galima pasiųsti delegaciją. Suteikite moralę ir materialę paramą.

M. Vidrukas Rajono Sekretorius

Naujas Penkių Asmenų Idėjinis Skandalas

TORONTO.—Kaip Naujienos rašo, tai ir vėl užduotas smūgis penkių asmenų politinui biznui. Šie asmenys ne taip senai paskelbė Kanados Lietuvių Kongresui boikotą, o paskutiniu laiku buvo sumanę pasiųsti savo atstovus į Amerikos Lietuvių Kongreso konferenciją.

Su sumanymu buvo atėję į SLA kuopą, kurią jie skaito esant jų kontrolėj. Tačiau kuopos nariai nepriėmė penkių asmenų patarnavimo ir nurodė, kad su "cielistais" nieko bendro neturi. Taip pat charakteringa ir tas, kad, kaip pats susirinkimo aprašytojas pažymi, prieš "socialistų" pasiūlymą balsavo pažangaus nusistatymo žmonės, tarp jų vienas ir esamo Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti narys. Iš viso susirinkime dalyvavę 18 narių,

iš kurių 8 pasisakė prieš, penki susilaikė nuo balsavimo, o penki balsavo už atstovo pasiuntimą į Amerikos Lietuvių Kongreso konferenciją. Tokiu būdu SLA 236 kuopa pasiliko neatstovaujama toj konferencijoj.

Tokį pasielgimą vienas iš tų penkių vadina spiovimu demokratiškai į veidą. Jeigu jau taip, tai kaip galima pavadinti to paties kokoso pasielgimą, kuomet jie kaprizus bestatydami nusispiovė ant Toronto toje kryptyje vedamo darbo, ir per Naujienas pradėjo šaukti, kad visi Kanados lietuviai boikotuotų tą darbą?

Visgi keista politika! Ta iš pustručios šeimynos susidedanti penkiukė mano, kad ką galima namie apspaudyti, tai kitur išvažiuos galima kalbėti to darbo vardu. Bet, matyt, kad SLA kuopos nariai puikiai suprato tos penkiukės siekius ir nesuteikė jai pasitikėjimo.

Kita, kaip jie sako, tai jų vadinamoj socialdemokratų kuopoj esą apie tužinas narių. Kaip politinio darbo pravedimui, tai ir jie turėję dalyvauti tam jiems nelaimingam susirinkime. Jeigu taip, tai ir ten penkiukei nebuvo pasitikėjimo, nes už pasiūlymą balsavo ne tužinas, o tik taktai penki. Tai turbūt ir bus ta pati penkiukė, iš kurios keturi nariai, sulyg A. Kavoliūno kalbos, tūlas laikas atgal paskelbė Kongresui boikotą.

Su penkiuke nesutikusius, jos užtarėjas per Naujienas vadina "nesupratusiai reikalo." Sako, kad tas tarimas turėsias būt atšauktas. O, tie "nesupratėliai," "juoda nuo balto neatiskiriant" ir dažnai kitokiais vardais krikštijami, nors ant šunies mesk, "nesupranta" penkiukės ideologijos ir tiek... Kiek ji prirašo, kiek boikotų priskelbia, visokių prieš komunistus karų, o čia jų ideologija virš vienos traicės ir dviejų trečdalių anes colio. Stovi ant vietos lyg tas lietuviškas mulas užsinaravijęs ir toliau nė žingsnio, o su kenkimo kromeliu toli, toli jiems norėtusi važiuoti.

Zvalgas

Bangos Choras Nesilavins Vasaros Laiku

TORONTO.— Čionai esantis Bangos Choras turėdavo pamokas vieną kartą savaitėje, bet paskutiniu laiku nutarė padaryti pertrauką ir laike dviejų mėnesių neturėti pamokų. Reikiama, pamokas pradėsime tik rugsėjo 23 dieną ir tęsime taip, kaip praieityje tęsėme. Pradėjus pamokas, jas pagyvinsime, kad ruošinį galėtume geriau pasirodyti scenoje, negu pasirodėme laike praieito sezono. Tiesa, laike praieito sezono buvo dar jaunūti choras, tai ir negalėjo labai gerai pasirodyti, bet paskutiniu laiku choras yra žymiai daugiau prasilavinęs ir padidėjęs narių skaičiumi. Naujais nariais į chorą stoji keletas jaunuolių, kurie su savo jaunais ir gražiais balsais žymiai pagerino chorą.

Dabar, kaip vyriausiems choro nariams, taip ir jauniems liko tik lavintis, kad su choro bujojimu lygiagrečiai paaugtų ir mūsų dainos skambės ir skambėtų daugelyje parengimų. Iš visoko matosi, kad pradėjus taip smarkiai bujoti ir turint chorvedį, A. Morkį, choras bus dvigubas, negu praieitais metais. Chorvedis yra pasiryžęs dirbti ir puikiai išlavinti chorą.

Rodos, choras ruošis prie perstatymo didelių operėčių, kurių torontiečiai dar nematę ir negirdėję jų gražių dainelių. Taipgi, teks turėti nemažai ir pamokų. Manoma, kad ateityje choras energingai tęs savo darbą, prie prisidės ir kiti, ir šis vienintėlis Toronto lietuvių choras bus jos ir su įvairiomis dainomis linksmis progresyvius žmones.

Choro Sekretorius

SDKLSPD 7-ta Kuopa Už Kanados Liet. Kongresą

WINNIPEG, Man. — Birželio 13 dieną įvyko Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 7-tos kuopos narių mėnesinis susirinkimas, kuriame draugas J. Palliūnas, kaip šios kuopos atstovas ir bendro fronto komiteta, atsikreipė į susirinkusius, kad apdiskuotų Kanados Lietuvių Kongreso šaukimo reikalą.

Po atsikreipimo kilo gyvos ir karštai pritariančios diskusijos, kurių laiku susirinkusieji visu šimtu nuosimčių pasisakė už kongreso šaukimą. Bet kadangi kongresas įvyks Montreale, kas reikiama labai toli nuo Winnipeg ir jo pasiekimui teks susidurti su nemažom išlaidom, tad minėta draugija nutarė nusiųsti savo delegatą, bet visapusiškai remti visų draugijų siūnciamą delegatą. Delegatas bus išrinktas bendram visų Winnipegio lietuvių draugijų sušauktame susirinkime.

M. V.

DAR VIENA MIŠKŲ NELAIMIŲ AUKA

KENORA, Ont.—Šioj apylinkėj randasi Keevatins kompanijos 33-ji kempė. Nesenai vienas darbininkas pranešė, kad šios kempės miške birželio 17 dieną nužūdo sausa pušis, pataikė slovakų tautos darbininkui Petriui Havrišai į galvą ir jį užmušė.

Velionis paliko savo tėvynėj žmoną ir tris vaikus. Buvo pažįstamas daugeliui lietuvių, o ypatingai draugui J. Mikailai. Nes mums ilgą laiką bedirbant 18 kempėj ir dažnai renkant įvairiems darbininkiško judėjimo reikalams aukas, velionis niekad neatsisakydavo ir sulyg išgalės paremdavo.

Velionis iš pavardės gal daugeliui lietuvių ir nepažįstamas, bet pažįstamas iš darbu. Jis neturėjo kairės rankos nykščio ir 1935 metais buvo persikirtęs koją, nekūrį laiką buvo ligoninėj ir paskui skaldė malkas.

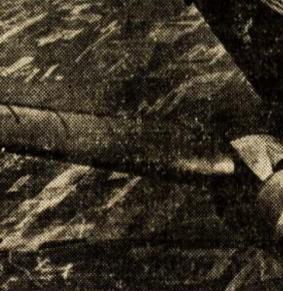
Kiek man yra žinoma, tai 33 kempėj dirba ir trys lietuviai: K. Daunis, J. Jurkonis ir J. Novogrochis. Pastarasis užsiėmęs lietuvių biurojimu ir savo raštais pačių Naujienų purvinimu, tai iš jo nėra ko tikėtis, bet kiti draugai apie pažįstamą nelaimės turėtį parašyti.

Lai bus tau, idėjos drauge, ramu išsėti Kanados žemelėj!

J. Morkūnas

OTTAWA, Ont.—R. B. Bennettas seime iškėlė faktą, kad Kanados fašistai per butlegerius norį išmugeliuoti iš Suvienytų Valstijų 300 revolverių.

Jis turįs dokumentų fotostatus, kurie tą patvirtina.

Nesenai Francijos oro Ministeris paskelbė, kad Paryžiaus valdžia planuoja greitai laiku pasistatyti dar 2,600 kariškų orlaivių. Čia matome vieną iš tų orlaivių jau pastatytą.

Visame Pasaulyje Veikia Apie 48,000 Naziškų Šnipų

NEW YORK.—Garsi žurnaliste, daktarė Ana Louise Strong, nurodo, kad susekimas 16 šnipų Jungtinėse Valstijose yra tik taktai pradžia numaskavimo pasaulinės naziškų šnipų veiklos. Vidutinis amerikonas neturi net mažo supratimo apie tų šnipų padarytus nuostolius. Pavyzdžiui, Ispanijoj generolo Franko sukilimui dirvą paruošė šimtai, net tūkstančiai Hitlerio šnipų. Tik vienos dienos laikotrype buvo laipsniškai apnuodyta septyniolika merginų, kurios dirbo Madrido telefono stotyje. Jos apnuodytos tam, kad pastatius tenai nazių šnipus ir girdėjus valdžios autoritetų kalbas. O nuo karo pradžios Madride ir Barcelonoj surasta net 20 radio operuotojų, perdavusių Frankui žinias.

Hitleris išvystė pirmiau niekam negirdėtą šnipų tinklą. Remiantis Joseph Gollomb straipsniu, kurį jis parašė vaduodamasis Anglijos atstovų rūmų ir Tautų Lygos tyrinėjimo gautais daviniais, įvairiose šalyse pilną laiką dirba apie 48,000 nazių agentų ir šnipų. Be to, kiekvienas agentas ir šnipas turi dar nuo trijų iki septynių pagalbininkų.

Jie stengiasi išsproginti kitų šalių valdžias ir militines jėgas taip, kad viskas turėtų sugriūti laike pirmosios atakos iš užsienio.

Pavyzdžiui, kada į nazių rankas pateko Austrija, tai vienas spaustuvės mažas viršininkėlis susisaukė 1,000 Vienos policininkų, paštininkų, kelnierių ir kitokių tipų, buvusių Hitlerio agentais per keletą metų. Šie atnešė spaustuvės viršininkėliui sąrašus, kuriuose buvo surašyta 34,000 žydų, socialistų ir šiaip anti-fašistų pavardžių. Sąrašuose buvo sužymėta ir kiekvieno naziams nepatiriantio turto stovis. To pasekmėje per kelias dienas buvo suareštuota virš 30,000 žmonių.

Nesenai Berlyno laikraščiai paskelbė, kad ir William Dodd, buvęs Jungtinių Valstijų ambasadorius Berlyne, taip pat esąs ant tokio sąrašo. Sako, kad kada Amerikos naziai turės pakankamai jėgos, paims jį.

Gollombas savo straipsnyje nurodo, kad nazių šnipai susikirstyti į du pagrindinius skyrius: "skruzdės", kurių pareigos yra surasti silpnesnes vietas ir išsproginti užsienio valdžias, ir "torpedas", kurie turi pasirodyti viešai apie metus laiko pirm ginkluoto užpuolimo. Jų viešas darbas yra šis: naikinti amunicijos industriją, pradėti žudyti galvijus, agrikulitūrinuos rajonus platinti javų amarus ir atlikinėti kitus ardymo darbus.

Anglijos rūmai reikalavo tiksliai ištyrinėti net devynias orlaivių industrijoj suplanuotas nelaimes.

Sovietų Sąjunga per šešimtį

metų sugavo virš 10,000 šnipų, kurie mėgino pereiti per rubėžius. Kitos Europos šalys nuo 1921 metų sugavo 37,865 šnipus. Suprantama, kad didesnis skaičius liko nesugautas ir jis slap-tai veikia.

Prezidentas Roosevelt Ragino Apginti Laisvę

NEW YORK.— Prezidentas Rooseveltas, bekalbėdamas Nacionalie Mokslo Asociacijai, pareiškė penktadienį pasmerkę knygų deginimus, mokslininkų, rašytojų ir muzikų tremimus ir literatūros bei dailės cenzūravimą. Jis nepažymėjo kokiose šalyse tas vyksta, bet pasakė, kad tokiais elgesiais norima civilizacijos laikrodį pasukti atgal.

"Jei kitose šalyse laisvės ir civilinių teisių liepsna liepsnoja žemai, tai ji turi pasidaryti aiškesnė mūsų šalyse," pareiškė prezidentas.

"Jei kitose šalyse spauda yra cenzūruojama, mes turime padvigubinti savo veikimą, kad išlaikius spaudą laisvą.

"Jei kitose šalyse praieities vidurinėms teisėms gresia netoleravimo pavojus, mes turime įsteigti saugią vietą jų jamžini-mui.

"Ten gal tokie laikai, kad vyras ir moteris dėl sunkumų yra pralaimėję progas pasinaudoti amžius kurtais civilizacijos atsiekimais, bet mokslo atsiekimai nėra tikrai pralaimėti.

"Knygas galima sudenginti, miestus apiplėšti, bet tiesa, taip pat ir laisvės troškimai gyvenus neužimintų vyrų ir moterų širdyse."

Toliau prezidentas pažymėjo, kad ateitis priklauso demokratijai, kurioje nė vienas žmogus negalės būt ignoruojamas ir pavergiamas.

NORĖJO ĮTEIKTI ANT TORONTIEČIŲ SKUNDĄ

TORONTO.—Kaip jau daugmaž žinoma, Scrantone birželio 25 ir 26 dienomis įvyko Amerikos Lietuvių Kongreso konferencija.

Laisvė praneša, kad ta konferencija buvo pasekminga, visur susitarta, bet laukta ir "vainos," bet išvengimui buvo paskirta taikos komisija.

Laisvė rašo: "Jau prieš konferenciją buvo kalbėta ir šnibž-dėta, jog kas nors duos ar jau padavė galimus skundus prieš Brooklyno ir Wilkes-Barrės skyrius ir net prieš Kanados Lietuvių Kongresą, ant kurio, beje, Amerikos Lietuvių Kongresas neturi jokios kontrolės."

Apie tuos nugirstus skundus prisiminė ir Dr. Montvydas, atidaręs konferenciją, ir jų išrišimui paskyrė "taikos komisiją," kuriai nebuvo kas veikti.

Kas ant kanadiečių norėjo paduoti skundą, tai iš pačių Naujienų korespondencijų aišku, jog iš Toronto penkių asmenų įgaliota trejukė. Už ką? Ar tik-tai nebu už tai, kad Kanados lietuviai šaukia savo kongresą?

Visgi reikia stebėtis jų neiš-pasakytu "išmintingumu," kad norėjo apskusti tiems, kurie neturi juridinių teisių kontroliuoti kanadiečių.

Rep.

FAŠISTŲ KONVENCIJA BUVO NEPASEKMINGA

TORONTO, Ont. — Fašistų konvencija, kaip spauda praneša, buvo visai nepasekminga. Keli fašistų vadukai slapta susirinkę Kingstone, vieno fašisto nuosavoj "saliukėj" per porą dienų aptarė viską ir išrinko savo vadą.

National Social Christian Partija pakeitė į National Unity Partiją. Mat, senoji pasidarė labai nepopuliari.

Vadū išrinktas Arcandas.

NAZIAI TEIS ŠUŠNIGĄ KAIP KRYMINALISTŲ

VIENA.— Josef Buerckel, storpilvis nazių paskirtas Austrijos komisijonierius, praeitą penktadienį susisaukė iš Berlyno ir Londono apie 50 užsienio žurnalistų ir mėgino išaiškinti, kad Austrijoj nėra jokio judėjimo prieš nazius ir kad viskas eina kuopuikniausiai.

Žurnalistai daugiausia klausinėjo apie buvusį Austrijos ministerį pirmininką Šušnigą, kuris nuo Austrijos aneksijos yra laikomas Belvedero pilyje po nazų areštu. "Šušnigas bus teisiamas už didelę išdavystę," pareiškė nazis.

Paklaustas Buerckel apie neseniai padarytas Šušnigo vedbas su grafiene Fugger, atsakė, kad Vokietijos teisės nepripažįsta Šušnigą vedusiu. Girdi, nė vienam kaliniui neleidžiama į savo kambarį įsileisti sužadėtinės. O Šušnigas, bekalbėdamas Belvedero rūmuose laikėsi grafienej ir pagaliau pasiskelbęs situokusiu. "Kuomet sužinojau, kad grafienej Fugger randasi su Šušnigu Belvedero rūmuose, tai kaip 'geras katalikas' negalėjau pakęsti tokio 'nenormališku-mo' ir tuojau liepiau atskirti. Dabar lai ji gyvena kur nori," pareiškė Buerckel'is.

Šušnigo prasikaltimą naziai numato tame, kad jis 1934 metais, rugpičio 29 dieną atlikęs tam tikras pareigas nazio Ebnerio byloj, kuris buvo teisiamas karo teismo už žandarų nužudymą. Girdi, Šušnigas jokių draugų neturi, tad niekas neateina jo aplankyti. Taip pat jisai naziams "nepavojingas," nes visi pritarią anšiuoj.

Apie Hapsburgas nurodė irgi kaip išdavikus. Girdi, jie kaip išdavikai per kelis amžius skyrė Austriją nuo Vokietijos, tad dabar naziška Vokietijos valdžia suknifoskavo visą jų turtą.

Baronas Rothschild'as, pas kurį pirmą prieglaudą rado su Simpsoniene pabėgęs buvęs Anglijos karalius Edvardas, irgi esąs kriminalistas. O kaip tokiu nepaleisų iš kalėjimo ir bus teisiamas už "kriminalystę." Jo turtas randasi komisijonieriaus rankose.

AREŠTUOJA NEKURIRIUOS NAZISKUS RAKETIERIUS AUSTROJE

VIENA, Liepos 3.—Josef Buerckel, reicho komisijonierius Austrijai ir didžiausias raketierius, kuris po anšluo įvykių paėmė savo kontrolės visus žydų fabrikus, daugumą jų savų pareidymu, šiandien paskelbė, kad iš Austrijos įstaiju turi būt "išvalyti" visi raketieriai.

Jis nurodė, kad nevykdo nazių įsakymų, o valdymo galią išnaudoja savo finansinės padėties gerinimui. Sakė, kad jau dvylika tokių raketierių sukūsta į koncentracijos lagerius, taip pat "valymas" einas pilnu tempu.

Nežiūrint, kad prieš porą dienų Buerckel'is susisaukęs užsienio korespondentus mėgino nurodyti, jog Austrijoje nėra susikirtimų, ši kalba tam pareiškimui pasidarė dideliu kontrastu.

OTTAWA, Ont. — Jaučiama, kad konservatyvų partijos konvencijoj įvyks didelė kova už vadovybę partijai.

PARDAVIMUI

Pigiai parduodu lotą su namais. Labai gražioji vieta, prie upės ir vasaros kurortų.

Kreipkitės asmeniškai arba laiškais: K. Dovelka R. R. 2 Weston, Ont.

